

В ПАМЕТ НА ПРОФ. ХАЙРИЕ МЕМОВА-СЮЛЕЙМАНОВА

Милена Йорданова

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Хайрие Мемова-Сюлейманова (Йенисой) е тюрколог и българист, който допринася много за изграждането на турската българистика. Публикациите ѝ са насочени главно към балканистичните изследвания в съпоставителен план с оглед на турско-балканските и славяно-тюркските езикови контакти.

Хайрие Мемова-Сюлейманова (Хайрие Мемогу-Сюлейманоглу Йенисой) е родена на 10 март 1934 г. в град Кричим, Пловдивска област. Завършва основното и средното си образование в родния си град. Следва „Турска филология“ и „Българска филология“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. След успешното си дипломиране започва работа като учител по турски език и литература в средното *Турско педагогическо училище* в град Кърджали. Отличава се с професионална активност и желание за научноизследователска дейност. След изтичане срока на задължителното ѝ разпределение като преподавател по турски език и литература тя е назначена за ръководител на отдела „Турски училища“ в новооткрития тогава *Институт за усъвършенстване на учители „Д-р Минчо Нейчев“* в Стара Загора¹⁾, където започва работа в края на 50-те години на XX век. През 1962 г., след спечелване на конкурс, е назначена за асистент в катедра „*Ориенталистика*“ към Факултета по класически и нови филологии при Софийския университет, където работи 22 г. (до 1981). Преподава *съвременен турски език, фонетика и лексикология на турския език* и др. След това работи в рамките на 5 години (1985 – 1990) към проблемната група по етнолингвистични проблеми на балканските народи (Kostov, 2014) при Института по балканистика към Българската академия на науките.

Хайрие Мемова-Сюлейманова е изпратена на специализация (1970) в Държавния университет в Баку (Азербайджан). Тя защитава дисертационен труд (1989) на тема „*Славяно-тюркски езикови контакти*“. През 1989 г. се хабилитира и е назначена на академичната длъжност старши научен сътрудник II степен (доцент) в Института по балканистика (свидетелство № 13236 от 15.01.1990). Темата на хабилитационния ѝ труд е „*Лексикални връзки между тюркските и славянските езици*“ (*Türk Lehçeleriyle Slav Dilleri Arasındaki Leksik İlişkiler*).

След заминаването си за Турция Хайрие Мемова-Сюлейманова променя фамилията си на Йенисой (1990). През 1991 г. е назначена във Филологическия и историко-географски факултет на Анкарския университет и така се явява основател на специалност „Българска филология“ в Университета. Защищава дисертация в Института по езикознание на Азербайджанската академия на науките (1995). През 2003 г. е избрана за професор в Анкарския университет.

За известен период чете лекции по *румелийски турски говори на Балканите* (Rumeli Türk Ağızları) и *литература на балканските турци* (Balkan Türklerinin Edebiyatı) в Катедрата по *турска* диалектология към университета „Съткъ Кочман“ в Мугла (Турция). Канена е да изнася лекции в Университета в Осло (Норвегия), в Държавния университет в Баку (Азербайджан), в Университета във Фамагуста (Севернокипърска турска република) и др. Участвала е в летните училища на Висшия ислямски институт в София (България), на Турската федерация във Виена (Австрия), на Турската федерация в Амстердам (Холандия) и др.

Участва в международни филологически проекти, свързани основно с проблеми на съвременната тюркология и българистика. Прави академични преводи от руски на турски език на изследвания върху старотюркските писмени паметници.

Наред с преподавателската си и изследователска дейност проф. Хайрие Мемова-Сюлейманова заема и длъжността съветник към Министерството на културата на Република Турция и др. (*T. C. Devlet Bakanlığı*).

Членува в Международното социолингвистическо дружество със седалище София, като публикува материали в неговия печатен орган. През 1994 г. ѝ е връчена от списание „Сювари“ (*Süvari*) наградата „*Türk Dünyasında Hizmet*“ („Служба на турския свят“) за нейните заслуги и приноси към развитието на тюркологията. За 70-годишния ѝ юбилей е наградена от *Türk Dünyası Yazarlar ve Sanatçılar Vakfı* (Фондация на писателите и артистите от турския свят) за цялостната ѝ изследователска и преводаческа дейност.

Проф. Хайрие Мемова-Сюлейманова умира на 24 март 2018 г. в Анкара (Турция) на 84-годишна възраст.

Професионалната биография на проф. Хайрие Мемова-Сюлейманова я определя като специалист с дългогодишен преподавателски опит в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и в Анкарския университет (Турция), където активно работи по въпроса за славяно-тюркските езикови контакти. Тя е изявен автор и член на редица авторски колективи на голям брой учебници и учебни помагала за преподаване и изучаване на турски език. Лексикографската ѝ дейност се отличава със своята задълбоченост и приложна стойност. Проф. Хайрие Мемова-Сюлейманова има безспорни заслуги за развитието на българистиката в Турция в края на XX век и началото на XXI век.

NOTES/БЕЛЕЖКИ

1. Решението за откриване на Института е взето през 1956 г., но дейността му започва на 1 юни 1959 г.

ИЗБРАНА БИБЛИОГРАФИЯ

Монографии

1975

Янакиев, Мирослав, Тодорка Владимирова, Хайрие Сюлейманова, Цветана Македонска, Ана В. Орленко. *Обучение на деца от небългарски произход в детската градина (Програмирано ръководство за 6-годишни деца в 4 свитъка)*. Кн. 1. София: Издание на Научноизследователския институт по образованието „Т. Самодумов“ при Министерството на народната просвета, 1975. 204 с.

Янакиев, Мирослав, Тодорка Владимирова, Хайрие Сюлейманова, Цветана Македонска, Ана В. Орленко. *Обучение на деца от небългарски произход в детската градина (Програмирано ръководство за 6-годишни деца в 4 свитъка)*. Кн. 2. София: Издание на Научноизследователския институт по образованието „Т. Самодумов“ при Министерството на народната просвета, 1975. 240 с.

1977

Владимирова, Тодорка, Хайрие Сюлейманова, Цветана Македонска, Ана В. Орленко. *Обучение на деца в детската градина*. София: Издание на Държавно издателство „Народна просвета“, 1977. 301 с.

1992

Сюлейманоглу Йенисой, Хайрие. *Състояние на фразеологизмите от турски произход в съвременния български език*. Анкара, 1992 (II изд. 1993).

1998

Yenisoy, Hayriye Süleymenoğlu. *Tarih Boyunca Slav-Türk Dil İlişkileri. Türkçede ve Öteki Türk Lehçelerinde Slav Leksik Unsurları*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayını /Ankara Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, 1998. 312 s. ISBN: 978-975-161-036-2.

2007

Yenisoy, Hayriye Süleymenoğlu. *Bulgaristan Türklerinin Türkçe Eğitim Davası*. Bursa: Balkan Türkleri Göçmen ve Mülteci Dernekleri Federasyonu Yayını, 2007. 103 s.

Yenisoy, Hayriye Süleymenoğlu. *Edebiyatımızda Balkan Acıları*. Filibe: Filibe Yöresi Kültür ve Dayanışma Derneği Yayını, 2007. 148 p.

Речници

1980

Мемова-Сюлейманова, Хайрие. *Българско-турски тематичен речник*.
Част 1. София: СУ „Климент Охридски“, 1980. 711 с.

1981

Мемова-Сюлейманова, Хайрие. *Българско-турски тематичен речник*.
Част 2. София: СУ „Климент Охридски“, 1981. 660 с.

2002

Grannes, Alf, Kjetil Rå Hauge, Hayriye Süleymanoğlu. *A Dictionary of Turkisms in Bulgarian*. Oslo: The Institute for Comparative Research in Human Culture, Novus Forlag, 2002. 583 p. ISBN: 978-827-099-348-2.

2006

Meçoğlu Süleymanoğlu, Hayriye. *Türkçenin Ters Sıklık Sözlüğü*.
Ankara: Kurmay Yayınevi, 2006. 208 s. ISBN 978-975-911-407-0 //
ikincibaskı: Ankara: Hatiboğlu Yayıncılık, 2014. 208 s. ISBN
978-975-832-275-6.

2007

Süleymanoğlu, Hayriye. *Türkçe-Bulgarca Sözlük*. Ankara: T. C. Millî
Eğitim Bakanlığı, 2007. 118 s.

2014

Meçoğlu Süleymanoğlu, Hayriye. *Türkçenin Sıklık Sözlüğü*. Ankara:
Hatiboğlu Yayıncılık, 2014. 272 s. ISBN 978-975-832-276-3.

Статии и студии в периодични научни издания

1977

Мемова-Сюлейманова, Хайрие. К тюркским заимствованиям в болгарском языке. – *Ученые записки. Отдельный оттиск*. Баку, Азербайджан. Издание Ордена трудового знамени государственный университет, 1977. с. 67 – 71.

1979

Мемова-Сюлейманова, Хайрие. Българските селищни и лични имена в османски документи и някои техни фонетични и граматични изменения. – *Годишник на Софийския университет „Климент Охридски“ – Факултет по западни филологии. Том LXXI, кн.1. Класически филологии и ориенталистика, 1976*.
София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 1979.с. 73 – 167.

1980

Boyev, Emil, Hayriye Süleymanoğlu. Rodop Manileri. – *Türk Dünyasını Araştırmaları Dergisi*.(TDA) İstanbul, 1980, Yıl II, Sayı 9, Aralık 1980.
s. 206 – 220.

1981

Мемова-Сюлейманова, Хайрие. За турцизмите в публицистиката на Захари Стоянов. – *Годишник на Софийския университет „Климент Охридски“ – Факултет по западни филологии. Том LXXIII*, кн. 3. *Класически филологии и ориенталистика*, 1978. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 1981. с. 55 – 70.

Мемова-Сюлейманова, Хайрие. Лексикални заемки в турския език от българския и от другите славянски езици. – *Съпоставително езикознание*. София, 1981. Том VI, кн. 3 – 5. с. 105 – 135.

1993

Сюлейманоглу, Хайрие. Към въпроса за славянските лексикални елементи в турския език. – *Съпоставително езикознание*, 1993. кн. 3 – 4. с. 187 – 193.

1996

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan Türkleri Şiiri. – *Türk Dili: Türk Şiiri Özel Sayısı V*, Mart, Ankara, 1996. s. 449 – 578.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgar Folklorunda Türk Folkloru Etkileri. – *Bilig*, 2, Ankara, 1996, s. 140 – 146.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan Türklerinin Eğitim ve Kültürel Kalkınmasında Hizmetleri Geçen Azerbaycan Aydınları. – *Bilig*, 3, Ankara, 1996, s. 13 – 19.

1997

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan Türklerinin Eğitim ve Kültür Tarihinden Sayfalar. – *Yeni Türkiye. Türk Dünyası Özel Sayısı*. Yıl 3, Sayı 16, Temmuz – Ağustos. Ankara, 1997. s. 1781 – 1792.

1998

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Atatürk ve Bulgaristan. – *Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayını, 1998, s. 183 – 190.

2002

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Yordan Yovkov'un Öykülerinde Türkçe Leksik Unsurlar. – *Balkanların Sesi*. Sayı 17, Temmuz – Ağustos 2002, s. 7 – 17.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan Türk Edebiyatına Bir Bakış. – *Türkler*, Cilt 20, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002, s. 417 – 423.

Memoglu-Süleymanoğlu, Hayriye. Sofya Üniversitesi ve 50. Yıldönümünde Türk Filolojisi. – *Electronic Journal of Oriental Studies, (EJOS)*, 2002. Vol. V, № 6, s. 1 – 18.

2003

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Yordan Yovkov'un Öykülerinde Türkçe Leksik Unsurlar. – *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 2003. Sayı 15, Ankara: Türk Dil Kurumu, 2003. s. 99 – 110.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Sofya Üniversitesi ve Açılışının 50. Yıldönümünde Türk Filolojisi. – *Balkanlılar*, 1, İstanbul, Aralık 2002, s. 20 – 25; 2, Mart 2003, s. 14 – 19, 3, Haziran 2003, s. 13 – 17; *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, Ekim, 2003.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan Türk Çocuklarının Ana Dili Öğretiminde Çocuk Edebiyatının Yeri. – *Bilig*, Sayı 24, Ankara, 2003, s. 115 – 133.

2004

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Judeizmo, Language of the Balkan Jews: An Examination of Balkan – Turkish Influence on the Language of the Sephardim. – *International Sephardic Journal*, Vol. 1, № 1, Summer, 2004 / 5764, pp. 92 – 99.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Nevruz ve Hıdrellez Gelenekleri. – *Diyanet*, Sayı 159, Mart 2004, s. 48 – 50.

2005

Memoğlu-Süleymanoğlu, Hayriye. On the Turkish Dialects in Bulgaria and their Bulgarian Loanwords. – *Балканско езикознание / Linguistique Balkanique: A la mémoire du Prof. Dr. Maksim Mladenov*, XLIV, 1 – 2. Sofia, 2005, pp. 79 – 90.

2010

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgar Edebiyatında İstanbul. – *I. Uluslararası Dünya Edebiyatında İstanbul Sempozyumu*, 6 – 7 Mayıs 2010. Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2010. s. 447 – 457.

Статии и студии в сборници

1961

Мемова-Сюлейманова, Хайрие. Речниковата работа по български език с учениците турчета. – В: *Материали в помощ на учителите по български език и история*. Кърджали: Издателство на ОНС, март 1961, с. 3 – 23.

Мемова-Сюлейманова, Хайрие. Мястото на турския език при речниковата работа по български език с ученици – турци. – В: *Материали в помощ на учителите по български език и история*. Издание на ОНС – Кърджали, Отдел „Просвета и култура“, март 1961, с. 3 – 23.

1962

Мемова-Сюлейманова, Хайрие, Ст. Славова. Работа в допълнителните часове по български език. – В: *В помощ на учителите, които работят с турчета*. София: Издателство на Министерството на просветата и културата, 1962. с. 27 – 46.

Мемова-Сюлейманова, Хайрие, Я. Ананиев. Говорните упражнения по български език с ученици турчета. – В: *Поредица „Педагогиче-*

ски зов“. Кърджали: Издание на ОНС – Кърджали, отдел „Просвета и култура“, 1962. бр. 1 – 2, 26 с.

1983

Мемова-Сюлейманова, Хайрие. Фонетична, морфологична и семантична характеристика на славянските заемки в турския език (с оглед на народните говори на Турция). – В: *България и светът през вековете*. София: Издателство на Софийския университет „Климент Охридски“, 1983. с. 119 – 129.

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu. Bulgaristan'da Kriçim Türklerinin Dügün Türküleri. – In: *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, III. Cilt, Ankara, 1983, s. 287 – 305.

1993

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan Göçmenlerinin Türkiye'de Dil Sorunları Var mı? – In: *Uluslararası III. Türk Kültürü Kongresi Bildirileri*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, 1993.

1996

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan'da Ana Dilimiz, Türkçe Ders Kitaplarımız ve Öğretim Sorunlarımız. – In: *Uluslar Arası Türk Dili Kongresi, 26 Eylül – 1 Ekim, 1992*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları: 632, 1996. s. 299 – 308.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Türkiye'de Türkoloji Çalışmaları ve Prof. Dr. Hasan Eren. – In: *Türkiye Cumhuriyeti Devletin Kuruluş ve Gelişmesine Hizmeti Geçen Türk Dünyası Aydınları Sempozyumu Bildirileri, 23 – 26 Mayıs 1996*. Kayseri: Erciyes Üniversitesi, 1996. s. 593 – 600.

1998

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Türk – Bulgar Dil İlişkilerine Toplu Bir Bakış. – In: *Türkiye'de Sosyal Bilimlerin Gelişmesi ve Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Sempozyumu*. Ankara: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi Yayını, 1998. s. 367 – 384.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Atatürk ve Bulgaristan. – In: *III. Uluslararası Atatürk Sempozyumu, (1995)*. Cilt I. Ankara, 1998. s. 183 – 190.

1999

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan Türklerinin Eğitim ve Kültürel Kalkınmasına Katkıda Bulunan Azerbaycan Bilim Adamları. – In: *3. Uluslar Arası Türk Dil Kurultayı, 1999*. Ankara: TDK Yayınları, 1999. s. 1061 – 1070.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Başlangıcından Bu Yana Bulgaristan'da Türkçe Eğitim. – In: *Balkan Ülkelerinde Türkçe Eğitim ve Yayın Hayatı Bilgi Şöleni. Bildiriler*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayını, 1999, s. 109 – 165.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan'da Türk dili Öğretiminde Bazı Yeni Gelişmeler. – In: *7. Türk Devlet ve Toplulukları Dostluk, Kardeşlik ve İşbirliği Kurultayı (2 – 4 Temmuz, 1999, Pamukkale – Denizli, Türkiye). Bildiriler*. Ankara, 1999. s. 292 – 293.

2000

Гранес, Алф, Хайрие Сюлейманоглу, Хетил Р. Хауге. Стилистичната стойност на турските заемки в съвременния български език. – В: *За думите и речниците*. София, 2000. с. 23 – 29.

2001

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan'da Nevruz ve Hıdrellez Gelenekleri. – In: *Türkçe Konuşan Devlet ve Topluluklarla Ortak Değerlerimiz*. Ankara: Türkiye Vakfı Yayını, Haziran 2001, s. 57 – 62.

2002

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Balkan Halkları Folklorunda Nasrettin Hoca Fıkraları. – In: *Balkanlardaki Türk Kültürü'nün Dünü – Bugünü – Yarını, Uluslararası Sempozyum, Bursa, 26 – 28 Ekim 2002*. s. 191 – 210.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan Türk Edebiyatına Bir Bakış. – In: *Türkler*. Cilt 20. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002. s. 417 – 423.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Balkanlar'da Nevruz Bayramı. – In: *Türk Dünyasında Nevruz Bayramı ve Önemi*. Ankara: Bilkent Üniversitesi, 2002. s. 20 – 27.

2003

Мемова-Сюлейманова, Хайрие. Честване на празника Невруз на Балканите. – В: *Турция, Балканите, Европа – история и култура. [Изследвания в чест на проф. Дж. Хаков.]* София: Парадигма, 2003. с. 441 – 446. ISBN954-953-689-0

2007

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Türkçenin Balkan Dillerine Etkisi. – In: *Balkanlar El Kitabı*. Cilt 3: Dil ve Edebiyat Balkan Kaynakçası. (Derleyenler: Osman Karatay, Bilgehan A. Gökdağ ve Melahat Pars) Çorum/Ankara: Kara M & Vadi, Mart 2007. s. 171 – 190.

2009

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. From the History of the Turkish – Bulgarian and Bulgarian – Turkish Dictionaries. – In: *Common Borders of Understanding, Bulgaria and Turkey – Partners in the 21st Century*. (Ed. D-r Darina Petrova) Sofia: International Center for Minority Studies and Intercultural Relations, 2009. p. 211 – 214.

2010

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Doğu Rodop Türk Ağzıları ve Folkloru Üzerine Araştırmalar. – In: *V. Uluslararası Büyük Türk Dili Kurultayı, 25 – 28 Eylül 2010, Kırcaali, Bulgaristan*. Ankara, 2010. s. 1 – 20.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan Türklerinin Halk Kültürü.
– In: *Uluslararası Balkanlarda Türk Varlığı Sempozyumu II*, 13 – 15
Mayıs 2010. [Celal Bayar Üniversitesi – Manisa]. Cilt II. s. 477 – 499.

Отзиви, рецензии, анотации

1980

Мемова-Сюлейманова, Хайрие. Българско-турски речник. Bulgarca –
Türkçe Sözlük. Съставители: С. Р. Демирев, М. Мехмедов. – *Българ-*
ски език, 1980, кн. 6, с. 525 – 528.

1981

Мемова-Сюлейманова, Хайрие. Aslan Eyvazov. Muasır Türk Dilinin
Fonetikası. Azerbaycan Devlet Üniversitesinin Neşri, Bakü, 1978, 93 s.
– *Филология*, кн. 10 – 11, София, 1982, с. 124 – 127.

1982

Мемова-Сюлейманова, Хайрие. Муасир турк дилинин фонетикасы. –
Филология, 1982, кн. 10 – 11. с. 124 – 127.

2001

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Türk – Bulgar Dil İlişkileri Konusunda
Değerli Bir Kitap. /Alf Grannes, Turco-Bulgarica. Articles in English
and French Concerning Turkish Influence on Bulgarian, Turcologica,
Band 30, Herausgegeben von Lars Johanson, Harrassowitz Verlag 1996,
Wiesbaden, IX+320 s./ – *Bilig*, 6, Ankara, 1997, s. 259 – 262.

2002

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Genciana Abazi-Ergo, Arnavutluk'ta
Türkoloji Çalışmaları. – *Bilig*, 21, Ankara, 2002, s. 1 – 24.

2003

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Türk Dünyası Alf Grannes'in Ölümüyle
Büyük Bir Dostunu Yitirdi. – *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 15,
Ankara, 2003, s. 185 – 189.

2005

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Mollova, Mefkure. *Nevrokop Türk Ağzı*.
Ankara: TDK Yayınevi, 2005.

Съставителство

1962

Memova, Hayriye, Emil Boev. *Rodop Manileri*. (Редактор: Сабахатин
Байрамов). Sofya: Narodna prosveta, 1962. 176 с. (I изд.). (II изд. 1965.
192 с.)

1963

Boev, Emil, Hayriye Memova. *Rodop Türk Halk Masalları*. Sofya: Narodna
Prosveta, 1963. 191 p.

1964

Boev, Emil, Hayriye Memova. *Rodop Türküleri*. Sofya: Narodna Prosveta, 1964. 136 p. (I изд.).

1966

Boev, Emil, Hayriye Memova. *Rodop Türküleri*. Sofya: Narodna Prosveta, 1966. 136 p. (II изд.).

1997

Yenisoy, Hayriye Süleymenoğlu. *Başlangıcından Günümüze Kadar Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi. Cilt 8: Bulgaristan Türk Edebiyatı*. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayını, 1997.

2002

Yenisoy, Hayriye Süleymenoğlu. *Bulgaristan Türk Çocuk Edebiyatından Örnekler: Folklor Türleri, Şiirler ve Düz Yazılar*. Ankara: Kültür Bakanlığı, 2002. XVI, 380 s. ISBN 975-17-2842-8

2005

Yenisoy, Hayriye Süleymenoğlu. *Edebiyatımızda Balkan Türklerinin Göç Kaderi*. Ankara: Toplumsal Gelişim Derneği, 2005.

2007

Yenisoy, Hayriye Süleymenoğlu. *Bulgaristan Türklerinin Türkçe Eğitim Davası*. Bursa: Balkan Türkleri Göçmen ve Mülteci Dernekleri Federasyonu Yayını, 2007. 103 s.

Yenisoy, Hayriye Süleymenoğlu. *Edebiyatımızda Balkan Acıları*. Filibe: Filibe Yöresi Kültür ve Dayanışma Derneği Yayını, 2007. 148 p.

Учебници и учебни пособия

1962

Мемова-Сюлейманова, Хайрие и др. *Говорните упражнения с учениците. Öğrencilerle Sözlü Alıştırmalar*. Поредица „Педагогически зов“, Издание на ОНС – Кърджали – отдел „Просвета и култура“, бр. 1 и 2, април, 1962. 26 с.

1966

Mahmudov, Hüseyin H., Hayriye Süleymanova. *Ailede Çocukların Terbiyesine Dair*. Sofya: VC MS [Кърджали: Родопи], 1966. 48 s.

1971

Махмудов, Хюсеин Х., Хайрие Мемова-Сюлейманова, Мехмет Бейтулов. *Практически турски език: Фонетика и морфология*. София: СУ „Климент Охридски“, 1971. 406 с. // Hüseyin Mahmudov, Hayriye Memova-Süleymanova, Mehmet Beytullov. *Uygulamalı Türk Dili Dersleri: Ses Bilgisi ve Şekil Bilgisi*. Sofya: “Kl. Ohridski” Sofya Üniversitesine Bağlı Şumnu (Şumen) Yüksek Pedagoji Enstitüsü Türk Dili ve Coğrafya Bölümü – Sofya Üniversitesi Yayını, 1971. 406 s.

1974

Махмудов, Хюсеин, Красимира Хаджиолова, Хайрие Мемова-Сюлейманова, Вера Самарджиева, Мухидин М. Мехмедов. *Турски език: Текстове. – I част. // Türk Dili. Metinler – I. Bölüm.* София: СУ „Климент Охридски“, 1974. 325 с.

Махмудов, Хюсеин, Красимира Хаджиолова, Хайрие Мемова-Сюлейманова, Вера Самарджиева, Мухидин М. Мехмедов. *Турски език: Текстове. – II част. // Türk Dili. Metinler – II. Bölüm.* София: СУ „Климент Охридски“, 1974. 306 с.

Махмудов, Хюсеин, Красимира Хаджиолова, Хайрие Мемова-Сюлейманова, Вера Самарджиева, Мухидин М. Мехмедов. *Турски език: Текстове. – III част. // Türk Dili. Metinler – III. Bölüm.* София: СУ „Климент Охридски“, 1974. 360 с.

1976

Memova-Süleymanova, Hayriye. *Türk Dili Ses Bilgisi.* Sofya: “Kliment Ohridski” Sofya Üniversitesi Yayını, 1976. 232 s.

1978

Махмудов, Хюсеин, Хайрие Мемова-Сюлейманова, Ибрахим Бейрулов, Вера Самарджиева. *Учебник по турски език.* София: СУ „Климент Охридски“, 1978 (1979). 556 с.

1990

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu, G. Rüslemova, Y. İbrahimova. *Ana Okulu Öğretmenlerine Türkçeden Kılavuz Kitap.* Sofya: Haklar ve Özgürlükler Hareketi (HÖH), 1990.

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu, M. Süleymanoğlu. *Özlenen Alfabe.* Sofya: Haklar ve Özgürlükler Hareketi (HÖH), 1990.

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu, M. Süleymanoğlu. *Türkçe – 1. Okuma Kitabı.* Sofya: Haklar ve Özgürlükler Hareketi (HÖH), 1990.

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu, M. Süleymanoğlu. *Türkçe – 2. Okuma Kitabı.* Sofya: Haklar ve Özgürlükler Hareketi (HÖH), 1990.

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu, M. Süleymanoğlu. *Türkçe – 3. Okuma Kitabı.* Sofya: Haklar ve Özgürlükler Hareketi (HÖH), 1990.

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu, M. Süleymanoğlu. *Türkçe – 4. Okuma Kitabı.* Sofya: Haklar ve Özgürlükler Hareketi (HÖH), 1990.

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu, M. Süleymanoğlu. *Türkçe – 5. Okuma Kitabı.* Sofya: Haklar ve Özgürlükler Hareketi (HÖH), 1990.

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu, M. Süleymanoğlu. *Türkçe – 6. Okuma Kitabı.* Sofya: Haklar ve Özgürlükler Hareketi (HÖH), 1990.

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu, M. Süleymanoğlu. *Türkçe – 7. Okuma Kitabı.* Sofya: Haklar ve Özgürlükler Hareketi (HÖH), 1990.

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu, M. Süleymanoğlu. *Türkçe – 8. Okuma Kitabı*. Sofya: Haklar ve Özgürlükler Hareketi (HÖH), 1990.

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu, M. Süleymanoğlu. *Öğretmenlerimize, Ana ve Babalarımıza İlk Türkçe Kitap*. Sofya: Haklar ve Özgürlükler Hareketi (HÖH), 1990.

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu. *Ana Okulu, İlk Okul, Orta Okul ve Liselerde Türkçe Öğretim Programı*. Sofya, 1990.

1991

Süleymanoğlu, Hayriye. *Bulgar Dili Grameri*. Ankara, 1991.

1992

Süleymanoğlu, Hayriye. *Çağdaş Bulgar Dili*. Ankara, 1992.

1997

Süleymanoğlu-Yenisoy, Hayriye. *Çağdaş Bulgar Dili (Fonetik, Sözcük Yapımı, Morfoloji, Sentaks)*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayını, 1997.

2011

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu, Nergis Süleymanoğlu-Aksoy, Erhan Süleymanoğlu. *Çağdaş Bulgarca*. Ankara: Kurmay Kitap Yayın Dağıtım, 2011. 384 s. ISBN 978-975-911-415-2

2014

Yenisoy, Hayriye Memoğlu Süleymanoğlu, Erhan Süleymanoğlu. *Modern Bulgar Dili. Üniversite Öğrencilerine Ders Kitabı. Съвременен български език. Учебник за студенти*. Ankara: Hatiboğlu, 2014. 400 s. ISBN 978-975-832-271-8

Статии в популярни издания

1955

Memoğlu-Süleymanoğlu, Hayriye. Mihail Aleksandroviç Şolohov. – *Yeni Işık*, 42. – 25.05.1955.

1991

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Yaşam Sancıları İçinde Adımız, Dilimiz, Kültürümüz. – *Hak ve Özgürlük Gazetesi*, 2, Sofya, 1991.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Yaşam Sancıları İçinde Adımız, Dilimiz, Kültürümüz. – *Bulgaristan Türklerinin Sesi*, 6, Ankara, 1991, s. 11 – 13.

1992

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Yaşam Sancıları İçinde Adımız, Dilimiz, Kültürümüz. – *Balkanlar'da Türk Kültürü*, 2, Bursa, 1992, s. 3 – 4.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Balkan Yahudilerinin Cüdezmö Dilinde Türkçe Alıntılar. – *Balkanlar'da Türk Kültürü*, 3, Bursa, 1992, s. 12 – 15.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. “Sefarat 92”: Osmanlılar Zamanında Balkanlar’ın Ekonomik ve Kültürel Gelişmesinde Yahudilerin Katkısı. – *Balkanlar’da Türk Kültürü*, 4, Bursa, 1992, s. 14 – 15.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan’da Türk Dili Öğretimi ve Ortaya Çıkan Sorunlar. – *Balkanlar’da Türk Kültürü*, 5, Bursa, 1992, s. 18 – 20.

1993

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Kriçim’de Hıdrellez Manileri. – *Balkanlar’da Türk Kültürü*, 7, Bursa, 1993, s. 14 – 18.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Osmanlı Kaynaklarında Balkan Toponim ve Hidronimleri. – *Balkanlar’da Türk Kültürü*, 8, Bursa, 1993, s. 17 – 20.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Çağdaş Türkçede En Sık Kullanılan Sözcükler. – *Balkanlar’da Türk Kültürü*, 9, Bursa, 1993, s. 9 – 13.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Prof. Dr. O. Yaflar Nasteva’nın 70. Doğum Yıldönümünü Kutlarken. – *Yeni Hafta*, Ankara, 4 Ocak, 1993.

1994

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Türkolojinin Bulgaristan’da Gelişmesine Katkıda Bulunan Bulgar Bilginleri. – *Balkanlar’da Türk Kültürü*, 11, Bursa, 1994, s. 5 – 6.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Balkan Türkleri Edebiyatı (Sözlü Edebiyat). – *Balkanlar’da Türk Kültürü*, 12, Bursa, 1994, s. 4 – 7.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan Türklerinin Yakın Geçmişi ve Bugünü. – *Balkanlar’da Türk Kültürü*, 13, Bursa, 1994, s. 5 – 8.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan’daki Türkler. – *Süvari Dergisi*, Ankara, Ocak, 1994, s. 27.

1995

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Balkan Türk Edebiyatı (Yazılı Edebiyat). – *Balkanlar’da Türk Kültürü*, 14, Bursa, 1995, s. 9 – 12.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Gagauz Türklerinin Dili ve Folkloru. – *Balkanlar’da Türk Kültürü*, 15, Bursa, 1995, s. 15 – 19.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Meshet (Ahıska) Türklerinin Dilinde Leksik Alıntılar. – *Balkanlar’da Türk Kültürü*, 17, Bursa, 1995.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan’da Atatürk Reformlarının Değerlendirilmesi. – *Süvari*, Ankara, Ekim 1995, s. 28 – 32.

1998

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Sofya Üniversitesi 110 Yaşında. – *Balkanlar’da Türk Kültürü*. Bursa, 1998, 5 s.

1999

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Atatürk Reformlarının Bulgar Basınında Yankıları. – *Bizim Anayurt* gazetesi. İstanbul, 21 (92) Ocak, 1999.

2000

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. 1990 Yılından Bu Yana Bulgaristan'da Türkçe Eğitimi. – *Tuna Boyu*, 1, 2000, s. 5 – 9.

2001

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan Göçmenlerinin Türkiye'de Dil Sorunları Var mı? (Sosyolengüistik Araştırma). – *Tuna Boyu*, 10, 2001. s. 7 – 11.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Türkolojinin Bulgaristan'da Gelişmesine Katkıda Bulunan Bulgar Bilginleri. – *Tuna Boyu*, 7, 2001. s. 19 – 21.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Atatürk Reformlarının Bulgar Basınında Yankıları. – *Tuna Boyu*, 12, 2001. s. 14 – 16; *Tuna Boyu*, 13, 2001, s. 10 – 13.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Rumeli'de Nasreddin Hoca. – *Yedi İklim*, 51, Eylül – Ekim, İstanbul, 2001. s. 138 – 139.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan'da Nevruz ve Hıdrellez Gelenekleri. – *Tuna Boyu*, 5, 2001. s. 15 – 19.

2002

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Osmanlı Kaynaklarında Balkan Toponim ve Hidronimleri. – *Tuna Boyu*, 6, 2002. s. 12 – 16.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bulgaristan Türk Edebiyatına Bir Bakış. – *Bizim Anayurt*, s. 62 – 63 (133 – 134), s. 64 (135), s. 65 (136), İstanbul, 2002.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Bundan 50. Yıl Önce. – *Göçmenlere Yardım Derneği Ankara Şubesi Bülteni*, 9. Ankara, 2002. s. 16 – 17.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Türk-Bulgar Dil İlişkileri Konusunda Değerli Bir Kitap. /Alf Grannes, Turco-Bulgarica. Articles in English and French Concerning Turkish Influence on Bulgarian, Turcologica, Band 30, Herausgegeben von Lars Johanson, Harrassowitz Verlag 1996, Wiesbaden, IX+320 s./ – *Tuna Boyu*, 3, Ankara, 2001, s. 28 – 32.

2003

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Sofya Üniversitesi ve Açılışının 50. Yıldönümünde Türk Filolojisi. – *Balkanlılar*, 1) İstanbul, Aralık 2002, s. 20 – 25; 2) Mart 2003, s. 14 – 19; 3) Haziran 2003, s. 13 – 17.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Yordan Yovkov'un Öykülerinde Türkçe Leksik Unsurlar. – *Balkanların Sesi*, 17, Temmuz – Ağustos 2002. s. 7 – 17.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Türk-Bulgar Dil İlişkileri Konusunda Değerli Bir Kitap. /Alf Grannes, Turco-Bulgarica. Articles in English and French Concerning Turkish Influence on Bulgarian, Turcologica, Band 30, Herausgegeben von Lars Johanson, Harrassowitz Verlag 1996, Wiesbaden, IX+320 s./ – *Kaynak*, 2002, s. 3 – 6.

2004

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Halk Edebiyatında Balkan Türklerinin Göç Kaderi. – *Türk Kültürü*, 2003.

Yenisoy, Hayriye Süleymanoğlu. Türkçe'nin Balkan dillerine etkisi üzerine.
– *Balkanlar'da Türk Kültürü*, 2006. 60, s. 18 – 27.

2010

Мемоглу-Сюлейманоглу, Хайрие. Сбогом, бащино огнище, сбогом,
роден край. – *Kırcaali Haber*, 02.01.2010. http://www.kircaalihaber.com/bg/?pid=8&id_aktualno=44

Рецензии за трудове

на проф. Хайрие Мемова-Сюлейманова (Йенисой)

1963

Tryjarski, E. Review of Rodop Manileri – by H. Memova, E. Boev. –
Przegląd Orientalistyczny, 1, (45), 1963, p. 58 – 59.

1965

Ergin, Muharrem. Rodop Manileri. – *Türk Kültürü*, III, 128, 1965, s. 280.
Şolohov, Mihail. Eserlerin Dili. – *Yeni Işık Gazetesi*. Sofya, 1965. [*Rodop Manileri*. (E. Boyev ile birlikte) genişletilmiş 2. baskı, “Narodna prosveta” Yayınevi, Sofya, 1963, 192 s.]

1978

Ahundov, Agamusa. Türk Dili Ses Bilgisi. – *Советская тюркология*, 2,
Bakü, 1978. s. 88 – 90.

1983

Acaroğlu, M. Türker. Bulgarca-Türkçe Tematik Sözlük. – *Türk Dili*, Nisan
1983, Ankara, s. 122 – 123.

1998

Çavuş, İsmail A. Bulgaristan Türk Edebiyatı Tanıtılıyor. – *Hak ve Özgürlük*,
Sofya, Şubat, 1998.

1999

Bibina, Yordanka, Cengiz Hakov. Bulgaristan Türk Edebiyatı. Türkiye
Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi. C. 8. T.C. Kültür Bakanlığı.
Ankara, 1997. 446 s. – *Académie Bulgare Des Sciences, Institut D'études Balkaniques, Trente Cinquième Année* 1999, 1 – 2. Notices
bibliographiques. pp. 222 – 228.

Hakov, Cengiz, Yordanka Bibina. Bulgaristan Türk Edebiyatı (Türkiye
Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi, C. 8. T.C. Kültür Bakanlığı,
Ankara, 1997, 446 sayfa). – *Bizim Anayurt*, 24, 25 ve 26, 1999.

2002

Tunalı, İsmail. Bulgarcada Türkçe Kelimeler Sözlüğü. – *Tuna Boyu*, Ruse
– Ankara, 15, 2002, s. 2 – 3.

Alagöz, Sabri. Türkçemiz Üzerinde Ortaklaşa Çalışmaların Meyvesi. –
Kaynak, Sofya, 8, 2002, s. 11 – 12.

Demir, Nurettin. Grannes, Alf / Hauge, Kjetil Ra / Süleymanoğlu, Hayriye – Oslo, 2002, A Dictionary of Turkisms in Bulgarian – *Bilig*, 20, Ankara, 2002, s. 196 – 199.

Belyavski-Frank, Mascha. Grannes, Alf / Hauge, Kjetil Ra / Süleymanoğlu, Hayriye – Oslo, 2002, A Dictionary of Turkisms in Bulgarian. – *Future Reviews, Balkanistica*, 2002.

Публикации в чест

на проф. Хайрие Мемова-Сюлейманова (Йенисой)

Doç. Dr. Hayriye Süleymanoğlu Yenisoğlu 60 Yaşında. – *Türk Dili*, 1994, Sayı 516. s. 542 – 543.

Doç. Dr. Hayriye Süleymanoğlu Yenisoğlu 60 Yaşında. – *Balkanlar'da Türk Kültürü*, 1994, Sayı 4. s. 2 – 4.

Direnişle Geçen Bir Ömür. – *Hak ve Özgürlük*. Sayı 7, 17. Şubat 1995.

Doç. Dr. Hayriye Yenisoğlu (65. Doğum Yıldönümü Münasebetiyle). – *Bizim Anayurt*, Ocak 1999.

Туркологични изследвания 2012. В чест на проф. Йенисой. (Редактори: Татьяна Чалькова, Катерина Венедикова) Шумен: Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“, 2012. 178 с. ISBN 978-954-577-664-9

IN MEMORY OF PROF. HAYRIYE SÜLEYMANOVA

✉ **Dr. Milena Yordanova, Assoc. Prof.**

University of Sofia
Sofia, Bulgaria